

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

LASERneedle®

topcoach
unlock your potential

Srovnávací studie kvalifikačních standardů

Projekt ERASMUS+:

Nové profesní kvalifikace
v odborném podnikovém vzdělávání,
reg. č. 2022-2-CZ01-KA210-VET-000100007

Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě

Vladimíra Lovasová, Pavla Peroutková Holejšovská,
Soňa Štefková, Veronika Korim

Plzeň, 2023

1.

Obsah

1.	1
Úvod	2
1. Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě	3
2. Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání	4
2.1 Odborná způsobilost a požadované kompetence:.....	4
3. Srovnávací studie	5
3.1 Úroveň kvalifikace	6
3.2 Kompetence jednotlivých kvalifikací	6
3.3 Cíle školení.....	7
3.4 Zaměření školení.....	8
3.5 Pedagogické a psychologické dovednosti	8
3.6 Právní aspekty.....	8
Závěr	9

Úvod

V rámci odborného vzdělávání se tyto dvě nové kvalifikace zaměřují na rozvoj pedagogicko-didaktických dovedností interních podnikových školitelů, přičemž každá má specifické zaměření a kvalifikační požadavky. **Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě** a **Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání** jsou dvě profese, které se od sebe liší v úrovni odbornosti, zaměření a metodách výuky. Tato studie se zaměřuje na porovnání těchto dvou kvalifikačních standardů, jejich cíle, potřeby a specifika.

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě a **Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání** se liší v úrovni odbornosti a zaměření jejich školení. Trenér je určen pro základní školení ve výrobě, kde se soustředí na praktické dovednosti a základní pedagogické dovednosti. Školitel, na druhé straně, pokrývá pokročilé školení s širším záběrem odpovědnosti, včetně ICT dovedností a komplexních pedagogických metod. Obě role jsou klíčové pro rozvoj a efektivitu pracovní síly, ale jejich specifické zaměření a dovednosti reflektují různé úrovně a potřeby školení v podniku.

Obě kurikula nových kvalifikací byla vytvořena v mezinárodní spolupráci české vzdělávací agentury LASERneedle CZ s.r.o. a slovenské vzdělávací agentury Topcoach s.r.o. v rámci projektu Projekt ERASMUS+ „Nové profesní kvalifikace v odborném podnikovém vzdělávání“ reg. č. 2022-2-CZ01-KA210-VET-000100007 s cílem zajistit, aby interní školitelé získali potřebné pedagogické a didaktické dovednosti pro efektivní školení dospělých na pracovištích. Nové kvalifikace „Trenér odborných dovedností ve výrobě“ a „Školitel odborného podnikového vzdělávání“ jsou navrženy tak, aby vyhovovaly specifickým potřebám podniků, umožnily interním školitelům lepší přístup k pedagogickým dovednostem a zajistily vyšší kvalitu odborného vzdělávání zaměstnanců.

1. Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě

Úroveň a zaměření: Kvalifikační standard pro **Trenéra odborných dovedností ve výrobě** je nastaven na úroveň **výučního listu**, tedy na kvalifikační úroveň 3 podle NSK. Tento standard je zaměřen na školení **low-skills operátorů výroby**, což znamená, že se soustředí na základní dovednosti potřebné pro výkon výrobních činností. Trenér v této roli se zaměřuje na praktické dovednosti a základní školení pro zaměstnance, kteří vykonávají operace na výrobní lince nebo v dalších podobných rolích.

Odborná způsobilost a požadované kompetence:

Orientace v podnikových procesech a organizace výuky: Trenér musí umět vysvětlit a pochopit význam jednotlivých podnikových procesů a organizaci výuky na pracovišti. Jeho úloha zahrnuje popis forem a organizace školení v podniku.

Pedagogické dovednosti: Je vyžadováno použití základních pedagogických dovedností, včetně didaktických zásad a hodnocení zvládnutí dovedností. Trenér by měl být schopen provést demonstraci a poskytnout doporučení pro minimalizaci fyzické a psychické zátěže.

Psychologické aspekty: Trenér musí charakterizovat specifika učení dospělých a aplikovat principy respektující komunikace.

Právní předpisy: Znalost právních předpisů je důležitá pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Hodnocení a způsob ověření: Hodnocení se provádí ústním ověřením, praktickým předvedením a kombinovanými metodami, aby se zajistilo, že trenér splňuje všechna kritéria.

2. Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání

Úroveň a zaměření: Kvalifikační standard pro **Školitele odborného podnikového vzdělávání** je nastaven na úroveň **střední školy**, tedy na kvalifikační úroveň 3 podle NSK. Tento standard je určen pro interní školitele ve firmách, kteří školí zaměstnance napříč různými úrovněmi a obory. Školitel v této roli má širokou zodpovědnost za plánování a realizaci odborného vzdělávání v podniku.

2.1 Odborná způsobilost a požadované kompetence:

Orientace v podnikových procesech a podnikovém vzdělávání: Školitel musí podrobně vysvětlit podnikové procesy a jejich význam v kontextu výrobních činností. Dále musí objasnit význam povinného a nepovinného vzdělávání zaměstnanců.

Pedagogické dovednosti: Školitel se zaměřuje na pokročilé pedagogické dovednosti, včetně charakterizace principů vzdělávání dospělých, použití didaktických metod a modifikace vzdělávacího obsahu pro různé skupiny účastníků.

ICT dovednosti: Školitel musí být schopen aplikovat základní ICT dovednosti při přípravě a realizaci školení, včetně vytváření prezentací, práce s online nástroji a generátory textu.

Sociálně-psychologické poznatky: Je třeba aplikovat sociálně-psychologické přístupy a efektivně komunikovat s účastníky, včetně řešení konfliktů a motivace.

Právní předpisy: Školitel musí rozumět systému profesních kvalifikací a dodržovat právní normy týkající se autorských práv.

Hodnocení a způsob ověření: Hodnocení zahrnuje ústní ověření a praktické předvedení, s důrazem na širokou škálu dovedností a použití moderních nástrojů a metod.

3. Srovnávací studie

Oba standardy, **Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě** a **Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání**, reflektují odlišné úrovně odbornosti a zaměření, které jsou klíčové pro efektivní rozvoj zaměstnanců v různých kontextech. Oba standardy mají své specifické zaměření a úroveň odbornosti, přičemž školitel odborného podnikového vzdělávání pokrývá širší spektrum dovedností a odpovědností než trenér odborných dovedností ve výrobě.

Trenér se specializuje na základní školení nízkokvalifikovaných pracovníků, kteří potřebují osvojení základních výrobních dovedností a bezpečnostních postupů. Jeho úkolem je zajistit, aby noví zaměstnanci rychle a efektivně zvládli požadované praktické dovednosti a byli připraveni na výkon svých pracovních pozic. Tento typ školení se zaměřuje na přímou aplikaci dovedností v konkrétním výrobním prostředí a často vyžaduje jednoduché pedagogické a psychologické přístupy přizpůsobené nízkým dovednostem účastníků.

Na druhé straně, **Školitel** pokrývá širší spektrum dovedností a odpovědností, včetně pokročilých metod a přístupů v odborném vzdělávání. Jeho úloha zahrnuje školení na různých úrovních, od základních po pokročilé technické a manažerské role. **Školitel** využívá moderní ICT nástroje a sofistikované pedagogické metody k rozvoji komplexních dovedností a zlepšení kvalifikace zaměstnanců. Tento standard reflektuje potřebu adaptace na dynamické prostředí a technologické pokroky, a zároveň vyžaduje hlubší znalosti v oblasti pedagogiky a sociálně-psychologických přístupů, které jsou nezbytné pro motivaci a efektivní komunikaci s různorodými cílovými skupinami.

3.1 Úroveň kvalifikace

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě je na úrovni výučního listu (kvalifikační úroveň 3). Je zaměřen na školení zaměstnanců s nižšími dovednostmi, což vyžaduje méně komplexní pedagogické dovednosti.

Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání má úroveň střední školy (kvalifikační úroveň 3). Tento standard je určen pro školitele s širším záběrem odpovědnosti a potřebnými pokročilými dovednostmi.

Trenér odborných dovedností ve výrobě je na úrovni výučního listu, zatímco školitel odborného podnikového vzdělávání je na úrovni střední školy. To odráží širší a komplexnější zodpovědnost školitele, který pokrývá více aspektů podnikového vzdělávání.

3.2 Kompetence jednotlivých kvalifikací

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě musí mít základní pedagogické dovednosti, jako je schopnost aplikovat jednoduché didaktické zásady a přizpůsobit školení nízkým dovednostem účastníků. Dále musí znát podnikové procesy, orientovat se v nich a musí mít schopnost organizovat školení tak, aby odpovídalo specifickým výrobním potřebám. Z hlediska psychologických aspektů je potřeba, aby trenér porozuměl základním psychologickým aspektům učení dospělých a měl schopnost přizpůsobit školení potřebám účastníků, včetně low-skills.

Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání musí mít pokročilé pedagogické dovednosti, např. schopnost používat komplexní pedagogické metody, včetně různých didaktických metod a organizace diskusí. Dále musí disponovat ICT dovednostmi, aby mohl využít moderní ICT nástroje pro přípravu a realizaci školení, vytvářet prezentace a pracovat s online platformami pro přípravu elektronické formy školení. V neposlední řadě již je potřeba, aby dovedl aplikovat sociálně-psychologické poznatky včetně rozdílných přístupů k motivaci cílových skupin a zvládal respektující komunikaci s účastníky školení.

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě se soustředí na základní pedagogické dovednosti, přičemž aplikuje jednoduché didaktické zásady a přizpůsobuje školení nízkým dovednostem účastníků. Jeho role zahrnuje orientaci v podnikových procesech a základní psychologické aspekty učení dospělých. Naproti tomu **Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání** vyžaduje pokročilé pedagogické dovednosti, včetně komplexních metod a ICT nástrojů pro elektronickou formu školení, a schopnost aplikovat sociálně-psychologické poznatky pro efektivní motivaci a komunikaci s různorodými cílovými skupinami.

3.3 Cíle školení

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě provádí základní školení podřízených zaměstnanců k výkonu pracovní pozice, včetně low-skills. Hlavním cílem trenéra je tedy poskytovat základní zaškolení pro zaměstnance na výrobních pozicích, kteří často nemají vysokou úroveň předchozí kvalifikace. Zaměřuje se na praktické dovednosti nezbytné pro každodenní výrobní činnosti, včetně bezpečné práce a efektivního používání výrobních zařízení. Cílem školení trenérů je efektivní integrace nových zaměstnanců do pracovního procesu.

Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání se zaměřuje na pokročilé školení, které zahrnuje širší spektrum odborných témat a metod. Školením přispívá k rozvoji a zlepšení dovedností zaměstnanců na různých úrovních, včetně managementu a specializovaných technických rolí. Školitel poskytuje školení vedoucí k prohloubení kvalifikace zaměstnanců, čehož dosahuje využitím moderních didaktických metod, ICT nástrojů a pokročilých pedagogických přístupů.

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě se zaměřuje na základní školení nízkokvalifikovaných zaměstnanců, kde klade důraz na praktické dovednosti a bezpečné používání výrobních zařízení. Jeho cílem je efektivní integrace nových pracovníků do výrobního procesu. Naopak **Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání** poskytuje pokročilé školení s širším spektrem odborných témat a metod, včetně využití moderních ICT nástrojů a didaktických přístupů, zaměřuje se na rozvoj dovedností zaměstnanců na různých úrovních, včetně managementu.

3.4 Zaměření školení

Trenér se soustředí na základní praktické dovednosti a školení, které jsou přímé a orientované na specifické výrobní procesy.

Školitel zahrnuje širší spektrum školení, včetně pokročilých technik, ICT nástrojů a komplexních pedagogických metod. Jeho role je více strategická a zaměřená na rozvoj širokého spektra dovedností a kompetencí.

Trenér se specializuje na základní školení a praktické dovednosti pro zaměstnance s nižší úrovní kvalifikace, zatímco školitel se zabývá pokročilým vzděláváním, včetně integrace ICT dovedností a sociálně-psychologických přístupů.

3.5 Pedagogické a psychologické dovednosti

Trenér se zaměřuje na základní pedagogické dovednosti a aplikaci jednoduchých psychologických přístupů. Musí umět přizpůsobit školení nízkým dovednostem účastníků a zaměřit se na efektivní přenos praktických dovedností.

Školitel se zabývá složitějšími aspekty vzdělávání, včetně pokročilých didaktických metod a moderních ICT nástrojů. Musí aplikovat pokročilé sociálně-psychologické přístupy, efektivně komunikovat s účastníky a řešit složitější konfliktní situace.

Obě role vyžadují základní pedagogické a psychologické dovednosti, ale školitel se musí zabývat složitějšími aspekty vzdělávání dospělých a používat moderní technologie pro efektivní školení.

3.6 Právní aspekty

Trenér má základní znalosti právních předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na jeho pracovišti.

Školitel má hlubší znalosti právních předpisů, včetně znalostí o systému profesních kvalifikací a autorských práv.

Obě role vyžadují znalost právních předpisů, ale školitel má širší záběr, včetně specifických předpisů týkajících se autorských práv a profesních kvalifikací.

Závěr

Kvalifikační standardy pro **Trenéra odborných dovedností ve výrobě** a **Školitele odborného podnikového vzdělávání** ukazují na zásadní rozdíly v úrovni odbornosti, zaměření a odpovědnostech, které obě kvalifikace zahrnují. Tyto rozdíly reflektují specifické cíle a potřeby jednotlivých typů školitelů v kontextu jejich zaměření na zaměstnance s různými úrovněmi kvalifikace a odbornosti.

Trenér/ka odborných dovedností ve výrobě se zaměřuje na základní školení operátorů s nízkou úrovní odbornosti. Tento standard je přizpůsoben potřebám zaměstnanců, kteří potřebují osvojení praktických dovedností nezbytných pro jejich práci na výrobní lince nebo v jiných podobných pozicích. Trenér musí mít dostatečné znalosti o podnikových procesech a být schopen efektivně organizovat školení, přičemž klade důraz na praktické aspekty a bezpečnost. Jeho role zahrnuje především aplikaci základních pedagogických a psychologických dovedností, což zahrnuje nejen výuku praktických dovedností, ale také motivaci a podporu nových zaměstnanců. Znalost právních předpisů, jako jsou bezpečnostní normy, je také důležitá pro zajištění bezpečného pracovního prostředí.

Školitel/ka odborného podnikového vzdělávání, naopak, má širší spektrum odpovědností a dovedností. Tento standard se vztahuje na školitele s vyšší úrovní odbornosti a zaměřuje se na pokročilé školení, které zahrnuje jak technické, tak strategické aspekty podnikového vzdělávání. Školitel musí efektivně využívat moderní ICT nástroje, pokročilé pedagogické metody a sociálně-psychologické přístupy. Jeho úkolem je nejen školení různorodých skupin zaměstnanců, ale také přizpůsobení školení specifickým potřebám a úrovním dovedností účastníků, včetně rozvoje dovedností v oblasti komunikace, řešení konfliktů a motivace. Tento role zahrnuje i hlubší znalosti právních předpisů týkajících se profesních kvalifikací a ochrany autorských práv, což reflektuje komplexnost a rozmanitost jeho úkolů.

Zatímco **Trenér** se soustředí na základní a praktické aspekty školení s důrazem na bezpečnost a efektivitu, **Školitel** pokrývá širší spektrum dovedností a metod, včetně pokročilého používání ICT nástrojů a aplikace sofistikovaných pedagogických přístupů. Tento rozdíl v úrovni odbornosti a zaměření ukazuje, že je důležité přizpůsobit kvalifikace pro interní podnikové školitele specifickým potřebám různých úrovní zaměstnanců tak, aby školení bylo efektivní a přispělo k celkovému rozvoji zaměstnanců v podniku.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**Tato publikace vznikla s podporou projektu ERASMUS+
Nové profesní kvalifikace v odborném podnikovém vzdělávání,
reg. č. 2022-2-CZ01-KA210-VET-000100007**

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

Plzeň, Bratislava 2023

LASERneedle

LASERneedle CZ s.r.o.

Alej Svobody 1397/29a, 323 00 Plzeň, Česká republika

tel.: +420 777 227 952, e-mail: laserneedle@seznam.cz, web: www.laserneedle.cz

topcoach

unlock your potential

topcoach s.r.o.

Suché mýto 1 – The Europeum Bratislava, 811 03 Bratislava – Staré Mesto

tel.: +421 914 703 900, e-mail: info@topcoach.sk, web: <https://www.topcoach.sk/>